

ale dlatego, że jej prowadzić nie umiano, że nie było kierownictwa. Zdałoby się, że razem z tymi, co za wolność życia oddali — dusza wyszła z ciała uniecznionego Polski. Został kraj martwy, ciężka łapa należyćcy przygnięciony; zostali tylko mogli, po polach walk rozruconie; został ból zawiedzionych nadziei i tęsknota do wydarzeń wolności.

Lecz czy daremne próby, próżny trud, bezsilne usiłowania były tych przeznaczonych bohaterów? Czyż krew ich gorąca bezpłodnie wsiąknęła w ziemię ojczyzną? Czyż nie absolutnie nie daly te ciała po szarpanych żołnierzach?

O, nie! I z ich to właśnie cierpień ofiarnych, z ich ran i mak serdecznych, z ich krwi przelanej wyrosły późniejsi obrońcy Ojczyzny. Ci spadkobiercy listopadowej idei czynu zbrojnego, ci, którzy w jeszcze gorszych warunkach widzieli rozwiązanie kwestji polskiej tylko na końcu szabli, ci, którym los zechciał na własne oczy oglądać cud zmartwychwstania — ci wszyscy chylił czoła ze czcią i podziwem przed świetlaną pamięcią żołnierza roku 30-go.

Stefan Kotarski.
Ostrowiec nad Kamienną.

Głowa pod Wielkim Dębem.

Tam pod Dębem bitwa huczy,
Ogniem grzmia baterie,
Moskal Różem tam prowadzi
Swoją kawalerię.

Przećwi niemu Małachowski
Lewie skrzydło wiedeńskie,
Dwukroć atak ich odpięra,
Z Rozenem na przędzie.

Prawe skrzydło Bogusławski
Zajął z Czwartakom,
A był grunt tam mokry, płaski,
Pokryty bagami.

Brodził więc piechota nasza,
Ocznąc nie ma czasu —
I wypiera bagnatami
Moskale z pod lasu.

"Słyszycie, zuchli! Tak Czwartakom
Bogusławski rzecze.
"Czy my kaczki, byśmy w blocie
"Stali, gdy deszcz sielec?"

"W Dębem Moskale się rozłożył,
"Suche ma kwatery...
"Dajcie! hurra na Moskale,
"Moje bohaterzy!"

Jakoż runa tam Czwartaki
W taniec swój szalony,
Nie ocznąc nie ma czasu —
Naprzód bataliony: Marsz! Marsz!

Tuż Starżyski w pomoc skoczy
Ze swymi szaserami...
Wypędził Moskwę ze wsi,
Zabrał Kwiatery.

Już wesoly ogień błyska,
Krupnik z koła przyska,
Dzielna wiara opatrnie
Rany u ogniska.

Krzyż czarka wśród drużyny
Przy onej ochocie...
Sucho będą spać Czwartacy,
A Moskale — w blocie.

Marja Kosopulka.

Analityz mocz, krwi, treści żółdokowej i inne.
Dr. med. SZYKIER
Tel. 878. II Aleja 41. Tel. 878.

KARŁAD fryzjerski z mieszkaniem oraz plac do sprzedania św. Barbary 26, L. Gbur. 4776

PRZEZ ZAKOPCONE SZKIELKA.

Wybory do Senatu minęły w całym kraju w takim błogim spokoju, że wprost mogłyby posłużyć za wzór dla zagranicy. Żadnego rozniemiętnienia politycznego, żadnego zainteresowania szerszych sfer wyborców, żadnych awantur w lokalach wyborczych — wszystko poszło gładko, roztopnienie i ku zadoleniu decydujących czynników państwowych, które i tym razem odniosły kompletny sukces, zyskując bezwzględna większość mandatów w Senacie.

Obecnie więc nastaje nowy okres parlamentaryzmu w Polsce. Do cudu nad Marną i cudu nad Wisłą przybył nowy cud — cud nad Urną (...wyborcza). A przynależało to, że odniesienia walnego zwycięstwa Bezpartyjnego Bloku przyczyniły się w głównej mierze głosy wyborczyń, które pragnąc zażegnąć rozszalałą burzę rozniemiętnienia rzuciły masowo swoje głosy na listę prorządową, aby wzmożnić autorytet władzy i wykazać swe całkowite zaufanie dla ideologii zdecydowanego czynu i mocnego słowa.

I dobrze się stało. Unikielmyśmy w ten sposób niepotrzebny wzrostu i denerwującej zabawy w „ciuciuci i babkę” parlamentarną. Teraz przynajmniej będziemy mieli Sejm godny zaufania, decydują-

Przewozy w Czystochowie waro-
w Nino-Teatr Dziwkiowski
„NOWOSCI”
ul. Fanny Marji 12.
Początek seansu w dni poniedział. o g. 3
w sobotę o g. 4 w niedzielę o g. 3
Ost. 6 g. 9.30 w.

Dziś! Przejób nad przejobe! Film nad Filmy! Dziś!
Dawno oczekiwana przedcudna operetka dźwiękowa
Oskara Straussa p. t.
WESELE W HOLLYWOOD
W rol. gl. I. Harold Murray i Norma Terris.
Czar. melod. i romant. op. gęst. i impon. przy-
pr. w wyś. Rewolucja ruchu, dźwięka i harmonii.
Uwaga! Od dziś „Tygodnik Foka” Aktywności całego Świata.

Brońmy naszych granic zachodnich!

W chwili obecnej, kiedy coraz bardziej dają się słyszeć ataki ze strony oficjalnych czynników niemieckich na nasze granice zachodnie, musimy bezwzględnie więcej uwagi poświęcić na zagrażającą nam ze strony Niemiec niebezpieczeństwo. — Dziś element niemiecki na ziemiach zachodnich i w Polsce Centralnej zmuszeni jesteśmy uważać, bez jakichkolwiek uprzedzeń za element w łwiej części oddany kierownictwu politycznemu, zmierzającemu do wytworzenia ruchów odrodkowych w Państwie Polskiem. Zjednoczenie ruchu niemieckiego w Polsce, wytrwała dążność do powiększania reprezentacji sejmowej, silny wzrost prasy niemieckiej, walka o rozszerzenie praw szkolnictwa mniejszościowego, wręcz dążność nietylko do utrzymania, ale i powiększenia swego gospodarczego stanu posiadania (zwłaszcza na ziemiach zachodnich), oto ogólny obraz tendencji niemieckich w naszym kraju, na tle coraz wyraźniej zaznaczanych antypaństwowych wystąpień antypaństwowych.

Od szeregu lat na zachodnich rubieżach Rzeczypospolitej rozwi-ja bardzo ożywioną działalność nad ugrontowaniem polskości na naszych ziemiach zachodnich oraz nad obudzeniem czujności w społeczeństwie w stosunku do ścia ni zachodniej — „Związek Obrony Kresów Zachodnich”. Związek który dzisiaj pokrył już gęstą siecią swoich placówek cały teren Rzeczypospolitej, zwłaszcza ziemie zachodnie, powstał w roku 1921 — jednakkę tradycje organizacyjne są znacznie dalsze, aniżeli formalna data założenia. Te same stosunki, ci sami ludzie pracowali w dobie plebiscytowej, w dobie wojny i w dobie przedwojennej na gruncie Rady Narodowej, będącej naczelną reprezentacją społeczeństwa polskiego w zaborze pruskim, w konspiracji pomorskiej, na terenie królestwa w czasie budzenia się ruchu młodokaszubskiego.

Związek Obrony Kresów Zachodnich jako organizacja zajmująca się wyłącznie obroną naszych zachodnich kresów, jest wprawdzie w charakterze swoich zadań organizacją polityczną lecz przytem organizacją ponadpartijną, niemiejszącą się do stosunków par-

tyjnych-politycznych, skupiająca w swym łonie ludzi o najrozmaitszych przekonaniach politycznych partyjnych-politycznych, złączonych wspólnem zrozumieniem konieczności pracy nad ugrontowaniem państwowości polskiej na naszych ziemiach zachodnich.

Wynik ostatnich wyborów do Sejmu Warszawskiego wykazał na całym terenie Rzplitej, a zwłaszcza na ziemiach zachodnich olbrzymi spadek sił niemieckich. Pa- niętajmy jednak o tem, że Niemcy jako naród sprytny i energiczny, przyzwyczajony do intensywnej pracy, skupi wszystkie siły, aby przez cichą, spokojną, ale systematyczną pracę odzyskać dawny stan posiadania.

W chwili obecnej bardziej aniżeli kiedykolwiek spada na społeczeństwo polskie obowiazek skupienia się około tej jedynej w Polsce organizacji. Nie wystarczy, aby Związek Obrony Kresów Zachodnich pokrył swa siecią organizacyjną cały teren Państwa Polskiego, ale trzeba aby całe społeczeństwo polskie zrozumiało, że Śląsk i Pomorzę są dla siebie szczeblami drabiny zaborczości niemieckiej, że zachłanność niemiecka skierowana jest przeciwko bytowi całego Państwa Polskiego. Trzeba ażeby Koła Związku Obrony Kresów Zachodnich istniały wszę dzie, i skupiały wokół siebie całe społeczeństwo polskie, wówczas dopiero będziemy mogli osiągnąć ten stopień siły organizacyjnej, która jest nam potrzebna dla trwa- łego odparcia zakusów niemieckich na nasze ziemie polskie. Z

TELEGRAMY

„STABILIZACJA POLSKI — TO STABILIZACJA EUROPY”.

Parż. — W dzienniku „L'Action Francaise” Jacques Bainville wyraża radość z powodu sukcesu, jaki odniósł w ostatnich wyborach Marszałek Piłsudski, uzyskując w obu łzbach pożądaną większość. Należy się cieszyć z tego — pi-

NIE WARTO WYJEZDZAĆ DALEKO!
Wakacje zimowe najtańiej i najprzyjemniej, a z pozytkiem dla zdrowia spędzisz
W ZDROJOWISKU CZARNIECKA GÓRA
st. kol. w mieście.
Woda lecznicza ze źródła Stefana wzmacnia apetyt i przyspiesza przemianę materji.
Sporty zimowe. Tereny narciarskie i saneczkowe na malowniczych stokach Świętokrzyskiego podgórz. Służawka. Zabawy. Dancingi. Dzienny koszt pobytu od 10 zł.

szcze Jacques Bainville — gdyż stabilizacja Polski jest zarazem stabilizacją Europy. Jedyne tylko Niemcom nie w smak jest zwycięstwo Marsz. Piłsudskiego przy wyborach, gdyż zwycięstwo to miało poważne osłabienie niemieckiego elementu na Górnym Śląsku. Pięknie jest — pisze Jacques Bainville — widzieć, jak dawniejsi gniebiciele skarżą się, że są gnębieni i gdy przypisują innym metody, jakich używali gdy byli silniejsi.

SITUACJA PARLAMENTARNA W AUSTRII

Wiedeń. — W sytuacji parlamentarnej nastąpiło pogorszenie. Mianowicie przedstawiciele Heimwehry domagają się dla swojej grupy tyki ministra spraw wewnętrznych. O tekę tę ubiega się również blok Schobera.

Przedstawiciele Heimwehry oświadczają, że jeżeli nie otrzymają tej teki, wówczas nie wezmą udziału w tworzącej się większości.

BANKRUCTWA BANKOWE WE FRANCJI

Parż. — Ryzykowne spekulacje giełdowe, jakie wyszły na jaw po aferze Oustrica, w którą zamieszany jest francuski minister sprawiedliwości Peret i szereg wybitnych polityków, spowodowały we Francji ogólny kryzys zaufania klientów do banków.

Od czasu wykrycia afery niema prawie dnia, aby jakiś bank nie ogłosił bankructwa. W ciągu dnia wczorajszego 7 mniejszych domów bankowych w Parżu zawisło swo- bę wyplaty, powiększając w ten sposób liczbę upadłości bankowych do 13.

W Bordeaux pewien makler giełdowy zamknął swój kantor, ogłaszając upadłość. Deficyt jego wynosi około 30 milionów.

USZKODZENIE 98 KOŚCIOŁÓW

Rzym. — Według relacji monsignora Chiapetty, wystannika papieskiego na miejsce ostatniego trzęsienia ziemi w okolicach Ankon, doznało uszkodzenia 98 kościołów, przeważnie z powodu zbyt słabego materiału budowlanego.

ZAŻEGNANIE STRAJKU WĘGLOWEGO W ANGLI

London. — W konflikcie węglowym osiągnięty został dzisiaj kompromis. Po całonocnych obradach Rady węglowej dla rozpatrzenia konfliktu węglowego postanowio-

no 1 grudnia nie redukować plac zarobkowych na kopalniskach w południowej Walji, co oznacza w praktyce zawieszenie broni i zażegnanie zapowiedzianego na dzień 1 grudnia generalnego strajku węglowego.

SZCZEGÓŁY STRASLIWEGO TRZĘSZENIA ZIEMI W JAPONI

Tokio. — Według ostatniego komunikatu Curzędowego, liczba zabitych przy trzęsieniu ziemi w okręgu Szizuka wynosi 187 osób.

W okolicach Miszima, które było ośrodkiem katastrofy, odczwano przeciętnie od dnia 10 b. m. 300 drobnych wstrząśnień dziennie, obserwatorjum centralne podaje natomiast, iż od dnia 7 listopada b. r. rejestrowano codziennie w okolicy miejscowości kapielowej Ito, około 1500 wstrząśnień dziennie.

W Ito pożary nie zostały jeszcze stłumione. Panują obawy, iż w okęgach Szuzinzi, Owito, Szimoda i Hakoni wyrządzone zostały również znaczne szkody, lecz z powodu przerwy w komunikacji, brak dotychczas wszelkich wiadomości.

W Atami wytrysnęło źródło gorącej wody, która bije na znacznej wysokości.

Pow szechny niepokój budzi los 300 robotników budujących w pobliżu Atami tunel, do którego wejście zostało zasypane. Obserwatorium centralne ogłasza, iż główne trzęsienie ziemi trwało około 30 minut.

Garamint
PASTYKI
DEZYINFICUJĄCE
GRZYBIAM I BAKTERIOM
WALCZĄCY SOBIEK
DZIAŁAJĄCIE
ANTYSEPTICZNE

GWIAZDKA DLA DZIECI

Zbliża się uroczystość Bożego Narodzenia przejmająca radością serca ludzkie. Cieszymy się i weselimy z łaski niepojętej zesłania dla nas Odkupiciela, pragniemy ażeby radość podniebna stała udziałem nie stała.

Archybiskup Różaniec świętego na Jasnej Górze od szeregu lat urządza gwiazdkę dla najuboższych dzieci, pragnąc dla niej święto Narodzenia Bożej Dzielności najbardziej wyczerpiem i pamiętaniem uczynić. Udajemy się z prośbą do ludzi dobrej woli i serca współczującego niedoli biedniaków o pomoc materialną. Wszelkie dary czy to w pieniądzu czy w naturze prosimy składać na ręce O. Rektora na Jasnej Górze, albo w Radzkiej „Górze Kapucyńskiej”.

Na intencję ofiarodawców w piątym święto Bożego Narodzenia w kaplicy Różaniec o godz. 2-jej rano odpowiadano będzie Msza św.

Zarząd Archybiskupiej Misji na Jasnej Górze.

teresów frakcji rewolucyjnej?..
Sądzę, że sprawy powyższe interesować będą w równej mierze wszystkich wyborców, zarówno jak i wyborczyń, bowiem rzeczą stwierdzoną jest, że na punkcie wyrobienia politycznego szerszy ogół ujawnia niekiedy bardzo grube nie dokładności.

Niedawno zdarzyło mi się być świadkiem wielce charakterystycznej rozmówki, jaką prowadziły dwie wyborczyń do Sejmu (a mo że i do Senatu) na propagandowym filmie w „Casinle” przedstawiającym obrazy z życia Marszałka Piłsudskiego.

Podczas sceny, gdy w Kielcach powstaniec z 63 r. całując Komendanta w rękę mówił: „O gdybyś Ty był z nami w 63 roku!” odzywa się półgłosem jedna do drugiej:
— Czy Marszałek Piłsudski walczył w powstaniu?
— Chyba że nie! — odzywa się druga tonem niepewności.

Przy innej żno scenie, gdy Marszałek w Druskiennikach rozmawiał z jakimś chłopczykiem, klepiąc go po ramieniu, odzywa się jedna z wyborczyń:
— Czy to syn Marszałka?
— Nie wiem, czy on ma syna, dwie córki to wiem... ze ma...
W dużem zakłopotaniu były również przy epizodzie powitania marszałka Focha, nie wiedząc gdzie i w jakim czasie odbywa się to oowitanie.

— Aha, Foch — on tu był w Czystochowie.
— Ja też go widziałam: wcale się nie zmienił od tego czasu. A wie pani, że ja myślałam, że on już nie żyje.
— Przecież musi żyć, jak go pokazują w kinie...
Nie mogłem już dłużej słuchać tego rozkosznego szczebiotu na temat polityki i przeniosłem się o kilka rzędów dalej. Ze rozmówka powyższa istotnie miała miejsce, o tem może zaświadczyć pewien urzędnik państwowy, który słyszał urwki dialogów i poznać było z jego twarzy, iż czyni wielkie wysiłki, hamując wybuch śmiechu.

Okazuje się więc, że wszelkie odczyty urządzane z okazji obchodów, są rzeczą nader pożądaną, bowiem uświadamiają szersze sfery społeczeństwa na temat dziejów własnego narodu.

Dzisiaj obchodzić będziemy setną rocznicę powstania listopadowego. Uważam, że owe dwie panie, które tak interesujące uwagi wygłaszały w kinie, powinny się stanowczo wybrać na Akademię w sali Straży Ogniowej, ażeby się dowiedzieć, że nasz obecny Marszałek również i w listopadowym pochodzi na Belweder nie brał udziału.

He... he... gdyby wówczas był nasz Marszałek już by z pewnością Belwederu nie opuścił, iem więcej, że do rozporządzenia miałby do-

na i dobrze zorganizowaną armią, a nie jedną brygadę ochotników (jak to było w r. 1914).

Ostatni wywiad p. Marszałka udzielony redaktorowi „Gazety Polskiej” stwierdza, że wybory do Sejmu i Senatu dały całkowite pomienne wyniki, które pozwoliły obecnie na harmonijną współpracę p. Prezydenta z Rządem i Sejmem.

Godny zaznaczenia fakt, że w całym wywiadzie, zawierającym kilkaaset wierszy druku, nie było ani jednego z owych mocnych wyrażenie z dawniejszych artykułów i e-nuncjacji. Co więcej, uderza nawet zasadnicza zmiana tonu: Jaime les choses bien faites (Lubię rzeczy dobrze wykonane) powtarza p. Marszałek słowa Napoleona, mówiąc o ostatnich wyborach i zmianie konstytucji.

(Przynależało to, że nawet Napoleon nie zdołałby tak umiejętnie wyprowadzić „w pole” całej opozycji).

Owa zmiana tonu w wywiadach stanowi bardzo szczęśliwą prognozę na przyszłość. Widocznie dawniejszy styl był ściśle dostosowany do pobudzenia fantazji „ślabowanych portek”.

Tak więc z wyników wyborów prawie wszyscy są zadowoleni z wyjątkiem oczywiście tych nielicznych, którzy nie zdobyli mandatów. Zobaczymy teraz co będzie...

W przededniu zmian w rządzie

Marszałek Piłsudski ma zrezygnować ze stanowiska premiera. Prezes Sławek na czele przyszłego gabinetu.

Warszawa. — Dzień wczorajszy upłynął pod znakiem doniosłych narad w łonie rządu nad dalszym rozwojem wypadków politycznych, których przebieg od chwili wyborów idzie w jasno wytyczonym i zdecydowanym kierunku.

Sprawa reorganizacji obecnego gabinetu oddawna jest już rozważana, oddawna też najróżnorodniejsze pogłoski kursowały w kołach najbardziej zbliżonych do Rządu. Reorganizacja gabinetu według pogłoszek — które prasa próżdawco podaje, a których prawdziwość potwierdził nam czas najbliższy — dotyczy przede wszystkim rezygnacji Marszałka Piłsudskiego ze stanowiska premiera.

Marszałek Piłsudski zamierza po święcić cały swój czas opracowaniu zagadnień ustrojowych, które ma zamiar omawiać w cyklu specjalnych wywiadów. Jako następcę na stanowisku premiera w kołach rządowych wskazują jednogłośnie na posła Sławka, cieszącego się całkowitem i pełnym zaufaniem Marszałka, oraz posiadającego wielki autorytet osobisty. Reorganizacja gabinetu według tych informacji obejmąby również i inne teki.

W związku z tem wymienianią w kołach rządowych jako jednego z przyszłych członków wybitnego generała, technika-inżyniera gen. Norwid Neugebauera. O ile chodzi o resort ministerstwa spraw zagranicznych, to i na tym odcinku mają zająć poważne przesunięcia.

Prawdopodobnie jest bardzo, iż obecnie już wejdzie do M. S. Z. jako podsekretarz stanu jeden z najbliższych współpracowników Marszałka, oddawna przeznaczony do polityki zagranicznej.

Nominacja ta pociągnęłaby za sobą pewne zmiany personalne w składzie centrali i na placówkach. W pierwszym wypadku rekonstrukcja gabinetu pociągnęłaby za sobą zmianę na stanowisku ambasadora Polski w Londynie, gdy by min. Zaleski miał ustąpić z gabinetu.

W razie objęcia przez min. Zaleskiego stanowiska ambasadora w Londynie, o czem zresztą oddawna mówią, stanowisko ministra spraw zagr. objąłby prawdopodnie min. Beck. Składnad wymieniają - plk. Becka jako podsekretarza stanu w M. S. Z. na wypadek pozostania min. Zaleskiego na stanowisku.

O zmianie rządu trudno jeszcze mówić, jeżeli się zważy, iż aktu otwarcia Sejmu zechce dokonać w charakterze premiera Marszałek Piłsudski, który już trzy Sejmy otwierał.

Zmiany gabinetu więc należy się spodziewać raczej po inauguracji sejmowej. Podobno Rada gabinetowa, której posiedzenie odbyło się w dniu wczorajszym pod przewodnictwem Marszałka Piłsudskiego, ustaliła termin otwarcia Izby na dzień 9 grudnia.

Sprawy, związane z otwarciem Sejmu, były też przedmiotem konferencji Marsz. Piłsudskiego z pp. prezesem plk. Sławkiem i plk. Beckiem, których Marszałek wczoraj wieczorem podejmował herbatką w przedywniu Rady ministrów.

Pozatem też notowane są pogłoski o mających nastąpić zmianach w M. S. W. Podobno min. gen. Sławko-Składkowski, który już prosił o urlop wypoczynkowy, ma zastąpić min. Prystor.

Podobno też wicemin. plk. Piętricki, który oddawna pragnie wrócić do swej pracy w wojsku, pozostanie jednak na wyraźne życzenie nie najbardziej miarodajnych czynników na stanowisku min. spraw wewnętrznych.

Warszawa. — Na wczorajszej Radzie ministrów, p. premejr Marszałek Piłsudski wyjaśnił na wstępie, że będzie zmuszony podać się do dymisji wraz z całym gabinetem.

Jedynym powodem, który go do tego zmusza jest to, że stan jego zdrowia i zmęczenie nie pozwala mu liczyć na to, by mógł pracować tak długo, jak tego wymaga urząd prezesa Rady ministrów.

P. Marszałek zaznaczył przytem, że już powiadomił o tem p. Prezydenta Rzplitej i że p. Prezydent wybrał, jako premiera p. Walerego Sławka.

P. Marszałek Piłsudski dodał, że pozostawia p. Sławkowi dość czasu na to, by mógł sformować gabinet. Obecny więc gabinet poda się do dymisji wtedy, gdy p. Walery Sławek będzie gotów z formowaniem nowego gabinetu.

Warszawa. — Ministerstwo komunikacji zaprzecza kategorycznie pogłoskom o rzekomej podwyżce taryf kolejowych.

KIEPURA W POZNANIU. Poznań. — Wczoraj rano rozeszła się po mieście wiadomość, że znakomity nasz rodak, Jan Kiepura, przybywa do Poznania i wystąpi gościnnie w Teatrze Wielkim 30 b. m. w operze Pucciniego „Tosca” w swej popisowej roli. Wiadomość ta zelektryzowała poznańskich wielbicielei głosu Kiepury tak dalece, że przód kasą zamawiał utworzył się spory ogonek, czekających na bilety. Bilety rozprzedano dostownie w ciągu 2 godzin. Pozostała tylko kilka ilość biletów droższych.

Kiepura przyjechał w południe. Na dworzec wyszł na powitanie przyjaciele, którzy rodakowi naszemu towarzyszyli w drodze do hotelu „Bazar”, w którym zamieszkał. Na dworczie urządziła publiczność Kiepurze owację.

OGŁOSZENIE. Sekcja Nauczycieli Wychowania Fizycznego organizuje „Towarzystwo Koło Narciarzy” na terenie miasta Czeszochowy. Celem Koła będzie urządzanie wycieczek w okolice Czeszochowy, ewentualnie dalsze górskie. Informacje oraz zgłoszenia przyjmują: p. Kanczewska — Gimnazjum „Nauka i Praca” — wtorek, czwartek i piątek od godz. 8-jej do 11-jej, oraz p. Doering — Państwowe Seminarjum Naucz. Męskie — codziennie od 10-jej do 14-jej do dnia 15-go grudnia b. r.

Sekcja Nauczycieli Wych. Fiz. **ZEBRANIE ORGANIZACYJNE** Żeńskiego Oddziału Związku Strzeleckiego w Czeszochowie.

W dniu 7. XII 1930 r. o godzinie 17-jej (piątej po południu) w lokalu Związku Strzeleckiego przy ulicy Tadeusza Kościuszki Nr. 24 odbędzie się zebranie organizacyjne Związku Strzeleckiego.

Cel zebrania: 1) Zapisywanie się nowych członków do Związku Strzeleckiego przy żeńskim Oddziale Zw. Strzeleckiego, 2) Zapisanie się na kurs sanitarny przy Żeńsk. Oddz. Z. S., 3) Wybór wniosków.

Kierownictwo Powiatowe prosi o jak-najlicześniejsze wzięcie udziału. Zapisy do Oddziału żeńskiego Związku Strzeleckiego przyjmuje się codziennie od godziny 17-jej do 19-jej w lokalu Związku.

MYDŁO TOALETOWE

Oto - najbardziej znane mydło świata!

Na całym świecie mydło toaletowe Lux zjednało sobie niezwykłą popularność. Teraz stanie się ono i u nas niezbędną - gdyż jest - doskonałe, a przytem tanie.

najulubieńsze w świecie

W. K. M. i pomyślności Belgii! (—) Ignacy Mościcki.

„Jego Ekscelencja Ignacy Mościcki, Prezydent Rzplitej Polskiej, Warszawa. Niezwykle wzruszony życzeniami Waszej Ekscelencji, dziękuję gorąco.” (—) Albert.

DOCHODY I WYDATKI PANSTWA W PAZDZERNIKU.

Warszawa. — Według danych urzędowych, dochody skarbu państwa w październiku b. r. wyniosły 234.418.000 zł, wobec — 270.757.000 zł w październiku r. ub. Spadek dochodów skarbu państwa w październiku br., w porównaniu z tym samym miesiącem r. ub. wynosił 36.339.000 zł. Proporcjonalnie do spadku dochodów zmniejszyły się również wydatki skarbu państwa. W październiku br. wynosiły 233.664.000 zł, czyli o 33.649.000 zł. mniej, niż w październiku roku ub. Nadwyżka dochodów nad wydatkami w październiku br. wynosiła 754.000 zł.

NIE BĘDZIE PODWYŻKI TARYF KOLEJOWYCH.

Warszawa. — Ministerstwo komunikacji zaprzecza kategorycznie pogłoskom o rzekomej podwyżce taryf kolejowych.

Adwent.

Dnia 30 listopada rozpoczyna się w tym roku okres adwentowy, trwający wedle odwiecznego obrzędu cztery niedziele. Pochodzenie tego okresu adwentowego Kościół tłumaczy nam w sposób następujący:

Kiedy przed dwoma tysiącami lat ludzkość pogrążona była w błędach pogaństwa i zepsucie szczyła się powszechnie, tęsknilo — może nawet bezwiednie — za objawieniem Prawdy, Dobra i Piękna. W pojęciu wiary ludzkość oczekiwała przyjścia na świat Zbawiciela.

Ten właśnie okres oczekiwania przypomina nam Kościół przez obchodzenie Adwentu. Samo zaś słowo „adwent” pochodzi od łacińskiego „adventus”, co znaczy „przyjście Zbawiciela.

Adwent jest przede wszystkim okresem pokuty i umartwienia i dlatego we wszystkie niedziele adwentowe kapłan odprawia msz

św. w odcieniu koloru fioletowego, który oznacza pokutę; zaś we mszy opusza hymn radosny „Gloria in excelsis”.

W Polsce od niepamiętnych czasów na uczczenie Najśw. Marii Panny przez cały Adwent przed świtem odprawiana bywa msza, zwana „roratami” od początkowych słów „rorate coeli” (spuście rośe niebios).

W dawnych czasach w Adwencie król i wszystkie stany czyniły w czasie nabożeństwa wyznaczenie gotowości do Sąd Ostatecznego. Zwyczaj ten powstał dlatego, że z Narodzeniem Chrystusa łączy się w Adwencie zapowiedź Jego drugiego przyjścia przy końcu świata na Sąd Ostateczny.

W czasie Adwentu nie wolno wyprawiać wesel ani zabaw, potem obowiązują post we środę i w piątek. Pobożny nasz lud wejści w okresie adwentowym czyni jeszcze i inne umartwienia cieleśnane.

PODZIĘKOWANIE.
— Wszystkim którzy raczyli wziąć udział w oddaniu ostatniej posługi drogiem nam zwłokom
4 1 P
IZABELLI CHREMPIŃSKIEJ
a w szczególności ks. prob. St. Niedźwieckiemu z Rakowa, ks. J. Kuczkowi, dyr. Kowalskiemu, Orkiestrze Strazy Poz. w Kłobucku, oraz chorówi składają serdeczne podziękowanie pogrążeni w głębokim żalu
Maj. córki, siołcwo i wnał

KRONIKA

Miejszka 30 Listopad
Dziś — Andrzejka
Jutro — Eliaszka
Wschód słońca o g. 7:20
Zachód „ „ „ 15:45
Kalendarzyk historyczny:
Polacy zdobywają Samoszarę 1808 r.

zebraniem będą przytmowane składki członkowskie i dokonwane zapisy nowowstępujących członków. Wstęp wolny dla członków Ligi Katolickiej niestwierdzonych parafii katolickiej ze wszystkich parafii.

Dziś, w niedzielę, dnia 30 b. m. odbędzie się o godz. 8-jej rano w kaplicy Różańcowej bazyliki Jasnogórskiej bitałagne i ekspiacyjne nabożeństwo za przesładowanych chrześcijan w Rosji Sowieckiej.

Odczyt dr. Kudlickiego, „Znaczenie Pomorza dla Polski”. Dziś, w niedzielę, o godz. 12-jej i pół w poł. w sali Kameralnej nowego teatru przy ul. Kilińskiego dr. St. Kudlicki z Katowic wygłosi odczyt p. t. „Znaczenie Pomorza dla Polski”. Wejście na odczyt bezpłatne.

Akademia ku czci św. Stanisława Kostki. Dziś, w niedzielę, o godz. 6-jej wiecz. w sali Katedralnej (Krakowska 13) odbędzie się uroczysta Akademia ku czci św. Stanisława Kostki, urządzona staraniem częst. Stow. Młodz. Polsk. Męskich. Na program złożą się: słowo wstępne, śpiewy, deklamacje oraz sztuka z życia św. Patrona p. t. „Do większych ja rzeczy urodzony”.

Odczyt ten, urządzony staraniem częst. Koła Zw. Obr. Kresów Zach. w związku z trwającym obecnie w całej Polsce „Miesiącem Pomorza”, będzie nader interesujący, niewątpliwie też ściągnie tłumną publiczność do sali Kameralnej.

Niezawodnie Akademia zgromadzi liczną publiczność, a przede wszystkim wielkie zastępy młodzieży.

Konferencja rodziców i pracodawców w dołączającej szkole zawodowej. Dziś, w niedzielę, o godz. 9-jej rano w lokalu Szkoły przy ul. Kościuszki 7 odbędzie się w Miejskich Publicznych Szkołach Dokształcających zawodowych mę-

OGÓLNE ZEBRANIE LIGI KATOLICKIEJ. Dziś, w niedzielę, o godz. 4-jej po południu w sali Katedralnej odbędzie się ogólne zebranie meźów katolickich parafii św. Rodziny i św. Zygmunta. Na zebraniu tem p. W. Guzowski wygłosi referat p. t. „Polska sto lat temu a dzisiaj”. Na godzinę przed

RADJO! RADJO!
Reparacja i konserwacja radiopriemników i aparatów akumulacyjnych magnetofonów i gramofonów
TEICHERNER

ul. 14, (wejście od ul. Wileńskiej), telefon 6-7-14.

Podziękowanie.

Wszystkim instytucjom i osobom, które wzięły udział w posobie s. p. brata mego Michała w dniu 20 listopada, w imieniu całej rodziny składam serdeczne „Bóg zapłać”, najstarszy brat, Cezary Zawadzki, zamieszkały w Rozprze.

Włochy budują okręty wojenne dla Rosji

berlin. — Tutejszy „Der Tag” w doświadczeniu z Genewy podaje, że jesteśmy z przedmiotów konferencji, odczytanej przez ministra spraw zagr. Grandiego z komisarzem sowieckim Litwinowem w Medjolanie, b. ta sprawa przyznania Sowietom przez Włochy znacznego kredytu na lat 5, a polegającego na pewnych świadczeniach ze strony Włoch.

Wianowicie chodzi o wykonanie

Wymiana profesorów

Bukareszt. — Dziś podpisano tu układ między Rumunią a Francją w sprawie wymiany profesorów uniwersytetów obu państw. Rektor uniwersytetu w Cluj, profesor Rakowicz, udał się do Paryża, gdzie wygłosi szereg wykładów o Rumunii. Równocześnie przybędzie do Paryża minister Titulescu, celem wygłoszenia kilku odczytów.

Wymiana depesz gratulacyjnych między Prezydentem a Królem Belgijskim.

Warszawa. — Z okazji święta narodowego belgijskiego i przypadających w tym dniu imienin J. K. M. Alberta I., króla belgijskiego, wymienione zostały następujące depesze:

„Jego Król. M. Albert I., król Belgów, Bruksela. Z okazji imienin W. K. Mości, proszę o przyjęcie najgorętszych życzeń, które wraz z całym narodem polskim składam dla szczęścia osobistego

akich konferencja rodzicielska, poprzedzona referatem prof. Figla. Po konferencji wybór Komitetu Rodzicielskiego oraz wywiadówka, na którą zaprasza się rodziców, opiekunów i pracodawców.

Z nabożeństwa szkolnego w Katedrze. Z okazji 100-nej rocznicy Powstania Listopadowego w dzisiejszą sobotę o godz. 10-jej rano dla całej młodzieży szkolnej odbyło się uroczyste nabożeństwo, które w asyście duchowieństwa celebrował ks. prof. prałat M. Ciesielski, podniósł zaś kazanie patriotyczne o Powstaniu Listopadowym wygłosił do młodzieży ks. prof. Tomalka.

Przepiękną wrażeń wywarło to nabożeństwo, bowiem kilkutygodniowa rzesza młodzieży, ze szkół średnich i dzieci ze szkół powszechnych, zapelniająca obłazymie nawy Katedry, zbiorowo a harmonijnie potężnym chórem spiewała cały czas pieśni religijne. Była to bardzo piękna inowacja w tego rodzaju nabożeństwach zbiorowych.

Poranek listopadowy w Seminarjum Naucz. Męsk. Dzisiaj, w niedzielę, o godz. 11-jej r. w lokalu państw. Seminarjum Naucz. Męsk. (Jasnogórska 34a) odbędzie się poranek wokółno - młodzieży, urządzony z inicjatywy Dyrekcji ku uczczeniu 100-jej rocznicy Powstania Listopadowego.

Poranek ten niewątpliwie oprócz młodzieży zgromadzi również szersze grono rodziców uczniów Seminarjum i Szkoły ćwiczeń.

Akademia Listopadowa w sali Stow. Rzemieślniczego. Dzisiaj, w niedzielę, odbędzie się uroczysta Akademia z okazji 100-lecia Powstania Listopadowego w sali Stow. Rzemieślniczego (I Aleja 9), urządzona staraniem uczniów Szkoły Rzem. -Przem. Okr. Twa Rzem. w Częstochowie. Początek o godzinie 16 min. 30. Wejście bezpłatne.

Dyrekcja Szkoły uprzejmie zaprasza na powyższą Akademię rodziców uczniów oraz sympatyków Szkoły.

Zbranie właścicieli nieruchomości. Dzisiaj, w niedzielę, o godzinie 3 i pół po poł. w lokalu własnym (III Aleja 49) odbędzie się zbranie ogólne członków Stowarzyszenia właścicieli nieruchomości.

Zbranie Komitetu niesienia pomocy bezrobotnym. Dzisiaj, w niedzielę, o godz. 3-jej po poł. w sali Rady Miejskiej (Dąbrowskiego 10) odbędzie się zbranie członków Komitetu Społecznego Niesienia Pomocy Bezrobotnym, celem złożenia sprawozdania przez dotychczasowy Zarząd i zdecydowania o dalszej działalności.

Wzrost bezrobocia w Polsce. Według danych P. U. P. P. tygodniowe sprawozdanie z rynku pracy za czas od 15 do 22 listopada wlicznie wykazuje 194.142 bezrobotnych w tem 39.335 kobiet. W stosunku do poprzedniego tygodnia bezrobocie zwiększyło się o 13.626 osób.

Wyjaśnienie. W związku z notatką, zamieszczoną w Nr. 273 naszego pisma o otwarciu kancelarii adwokackiej przez p. Tadeusza Plebanka na prośbę tegoż wyjaśniamy, że wiadomość nasza była przedwczesną, gdyż p. Plebanek otworzył kancelarię dopiero w dn. 28 b. m. t. zn. po przysiędze złożonej przed Radą Adwokacką w Warszawie w dniu 27 b. m.

Koncert Józefa Turczyńskiego. W dniu 4 grudnia o godz. 8-jej i pół wieczorem w sali Kameralnej odbędzie się koncert znakomitego pianisty Józefa Turczyńskiego, profesora Konserwatorium Warszawskiego, którego talent muzyczny zjednał mu liczne zastępy gorliwych zwolenników w kraju i zagranicą.

W programie: Beethoven, Schubert i Chopin. Bilety wcześniej do nabycia w „Renomie”.

„CASINO”
Śpiewak Jazzbandu
do niedziel włącznie.
Dla młodzieży wejście złoty.

Kino PANORAMA. Od piątku 28 do niedzieli 30 listop. b. r.
Wielki podwójny program! 1-szy obraz p. t. Wielki podwójny program!
„NARZECZONY z DANCINGU”
Przedcudny komedjo-dramat amerykański w 8 aktach W roli tytułowej rozkoszna Colleen Moore.
II-gi obraz przepiękny i niezwykle emocjonujący dramat przygód i miłości w 9 aktach p. t. „Śmierć bladym twarzą”
W roli głównej Ryszard i obecność dalszego zachodu Ken Maynard oraz uroczą partnerkę Kathleen Collins.
Ceny stałe. — Kiszka balkonowa 2 zł. Kiszka parterowa 30 gr. — Kiszka 1-go piętra 20 gr. — Kiszka 2-go piętra 15 gr. — Kiszka 3-go piętra 10 gr. — Kiszka 4-go piętra 5 gr. — Kiszka 5-go piętra 3 gr. — Kiszka 6-go piętra 2 gr. — Kiszka 7-go piętra 1 gr. — Kiszka 8-go piętra 50 centów.

Uroczysty obchód 100-nej rocznicy POWSTANIA LISTOPADOWEGO w CZĘSTOCHOWIE.

Program uroczystego obchodu 100-jej rocznicy Powstania Listopadowego przedstawia się następująco: dzień 29 listopada — o godzinie 18-jej m. 30 zbiórka na placu magistrackim do capstrzyku: a) kompania 27 p. p. z orkiestrą, pochodnie, b) oddział konny 7 p. a. p. z orkiestrą, pochodnie, c) jedna kompania P. W. i W. F., pochodnie, d) szkoły klasy 6, 7 i 8 z orkiestrami, pochodnie, e) federacje i organizacje, f) policja, g) Straż Ogniowa.

O godz. 19-jej Dowódca Garnizonu p. Gen. Dąbkowski przyjmie raport i dokona przeglądu oddziałów przy dźwiękach marsza Dwernickiego.

Po przeglądzie, na sygnał alarmowy z baszty Magistrackiej, następuje podpalenie prowizorycznie postawionego „Browaru” w III-iej Alei przed gimnazjum im. H. Sienkiewicza.

Po chwili 4 dobowy w strojach z roku 1830 odbębnią sygnał „do broni”, poczem nastąpi krótkie przemówienie okolicznościowe, wygłoszone przez jednego z Oficerów Rezerwy Wychowanka Szkoły Podchorążych i odczytana zostanie proklamacja, która dnia 4. XII. 1830 roku napisał Niemcewicz z polecenia Chłopińskiego, że dyktatorem się ogłasza.

Po odczytaniu orkiestra 27 p. p. odegra „Warszawiankę”, w tym momencie wypuszczone zostaną rakiety, a Straż Ogniowa daje barwne światło z pochodni. Po skończonych ceremoniach na placu magistrackim rozpoczyna się capstrzyk w kierunku Jasnej Góry prawą stroną w następującej kolejności: 1) orkiestra 7 p. a. p. i oddział konny, 2) orkiestra 27 p. p. i kompania, 3) kompania P. W. i W. F., 4) federacje i organizacje, 5) szkoły z orkiestrami, 6) Straż Ogniowa, 7) policja.

Orkiestra i oddział konny 7 p. a. p. udaje się na Rynek Wieluński, gdzie nastąpi zapalenie stosu, odegra „Warszawiankę”, dwa utwory okolicznościowe i odmaszeruje do koszar: od ul. Piłsudskiego odmaszeruje Straż Ogniowa na plac Katedralny i odegra o samo przy palącym się stosie. Reszta pochodu uda się na obecny St. Rynek, a w roku 1830 „Stara Częstochowa” zwany, gdzie przy palącym się stosie orkiestra odegra hymn państwowy i nastąpi zbiorowe odśpiewanie „Warszawianki”.

W czasie przemarszu orkiestry grają utwory okolicznościowe, młodzież szkolna śpiewa: „Warszawiankę”, „Tysiąc Walecznych” i „Marsza Dwernickiego”.

Dzień 30 listopada: Nabożeństwo na Jasnej Górze o godz. 9-jej rano w Wielkim kościele. Udział biora: władze, wojsko, organizacje, stowarzyszenia i szkoły ze sztandarami i orkiestrami. Po nabożeństwie na placu Magistrackim defilada.

O godz. 15-jej w sali „Ogniska Robotniczego” i o godz. 14-jej w sali „Panoramy” bezpłatne odczyty, połączone z częścią koncertową: deklamacjami. O godz. 20-jej uroczysta Akademia w sali Straży Ogniowej z nast. programem: 1) Zagajenie przez Prezesa Okręgu Czyst. Z. O. R. D-ra St. Szwedowskiego, 2) Prelekcja kpt. rez. adwokata J. Wronckiego z Warszawy, 3) Deklamacja uczniów gimnazjum i II państwowego, 4) Orkiestra, 5) Śpiew chóru „Hasło”. Bilety na Akademię w cenie od 50 gr. do 3 zł. są do nabycia w biurze „Renoma”, a w dniu Akademii od godz. 18-jej w sali Straży Ogniowej.

W związku z powyższą uroczystością Komitet Obchodu zwraca się z uprzejmą prośbą do obywa-

telemi miasta o udekorowanie domów w dniach 29 i 30 b. m. oraz o iluminację okien i wystaw, a do całego społeczeństwa Częstochowy o wzięcie gremjalnego udziału w obchodzie 100-nej rocznicy Powstania Listopadowego.

Związek Oficerów Rezerwy Okręg Częstochowski jako Kom. Wyk. Obchodu.

WARSZAWIANKA.

Oto dziś dzień krwi i chwaly, Oby dniem wkrzeszenia był! W gwiazdę Polski orzeł biały Patrzcie, lot swój w niebo wzięł. A nadzieję podniecony, Wola na nas z górnych stron: Powstań Polsko, skrusz kajdany, Dzisiaj twój tryumf albo zgony.

Hej kto Polak na bagnety! Żył swobodą, Polsko żył! Fakiem hasłem cnej podjęty Frabo nasza wrogom zmił!

„Na kół” wola kółek młelwy, Karać buntny potokich rot, Bez Balkanów są ich niwy, Wszystko jeden znieście lot! Sił! ja Balkan pierś ta stałe Car wasz marzy plony tu, Z wrogów naszych nie zostanie Na tej ziemi, chyba trup.

Hej! kto Polak na bagnety! itd.

W „Artyści” w sali Kameralnej. W ub. piątek z kompletnym sukcesem scenicznym odbył się pierwszy z zapowiadanych trzech występów zespołu objazdowego, prowadzonego kierownictwem dyr. Winiaszkiewicza i znanego reżysera Antoniego Piekarskiego, b. reżysera teatru miejskiego w Krakowie.

Doborowy zespół, grający bez suflera, wykonał słynną komedię amerykańską „Artyści”, urozmai-

coną wstawkami melodyjnych piosenek i produkcjami baletowymi, nad wszelki wyraz udatnie i z dużą precyzją artystyczną.

Ponieważ o sztuce tej podaliśmy recenzję za poprzedniej bytności zespołu, ograniczymy się przeto do zaznaczenia, że szerszy ogół publiczności powinien bezwarunkowo skorzystać z nadarzającej się sposobności i ujrzeć tę wyborną sztukę, graną przeszło 150 razy w Warszawie.

Gościnne występy objazdowego zespołu, który korzysta ze specjalnego wagonu Ministerstwa komunikacji, objeżdżając całą Polskę, odbędą się jeszcze w dzisiejszą sobotę i w niedzielę w sali Kameralnej.

Zbranie Chrz. Zw. drobnych kupców galanteryjnych. Dzisiaj, w niedzielę, o godz. 3-jej po poł. w lokalu Chrz. Zw. Zaw. (Krakowska 24) odbędzie się zbranie członków Chrz. Zw. drobnych kupców dewocyjno - galanteryjnych. Na zbraniu omówiona będzie sprawa budek pod Jasną Górą.

Częstochowa bez chleba

wskutek strajku piekarzy, żądających podwyżki cen.

Od dwóch dni miasto pozbawione zostało chleba, dzisiaj rano zaś nie można było dostać w piekarniach również zwykłych bułek, natomiast droższych bułek słodkich, długich francuskich i t. p. jest podostatkiem.

Nieoczekiwane to powstrzymanie się piekarzy od wypieku chleba i bułek podjęte zostało dla radykalnego poparcia ich żądań podwyżki cen chleba z 35 gr. na 42 gr. za kilogram.

Wysunięte żądania znacznej podwyżki cen chleba o 7 gr. na 1 kg. wydają się nieusprawiedliwione w obecnym momencie, gdy ceny pszenicy i żyta zniżkują, jak to stwier-

dza wiadomość, podana na innym miejscu naszego pisma. Zresztą, wynika to również z tej wiadomości, chleb w grudniu ma być i tak o kilka groszy droższy, lecz nie wskutek żądań piekarzy, ale w związku z usmiechem przez rząd ograniczeń przemalowych dla wywołania wzrostu konsumcji żyta w kraju. Chleb więc będzie bielszy i dlatego droższy.

Co do aktualnego braku chleba w Częstochowie, sytuacja taka na dłuższą metę jest dla ludności nie do zniesienia, dlatego też nasze władze miejskie w porozumieniu z władzami rządowymi niezawodnie już dzisiaj znajdują sposób takiego porozumienia się z piekarzami, aby anomalnemu zjawisku braku chleba odrazu kres położyć.

Nie czas dziś na strąki i podwyżki cen!

Zarządzenie sanitarne. Staj. sanitarne w wielu miejscowościach uległ pogorszeniu.

Ma być wydany okólnik p. ministra spraw wewnętrznych, przypominający wszystkie poprzednie zarządzenia. Okólnik pobiędzie ma władze miejscowe do porządkowania osiedli na większą skalę.

Akcja ta rozpocznie się ma jeszcze w okresie zimy.

Ulgi kredytowe na zakładanie sądów. Ministerstwo Rolnictwa, chcąc przyjąć z pomocą rolnikom, zakładającym sady, postanowiło obniżyć procentowanie od kredytu Państwowego Banku Rolnego, przeznaczanego na zakup drzewek i krzewów owocowych o 5 punktów procentowych na okres trwania kredytu, t. j. na trzy lata.

Ulga ta przyczyni się niewątpliwie do rozszerzenia akcji zakładania sądów.

Projekt podwyżki komornego. Jednym z pierwszych projektów ustawowych, wniesionych na sejm, będzie projekt ustawy o funduszu budowlanym.

Rząd opracowuje projekt ustawy o tworzenia funduszu. Z jednej strony wysuwa się tezę wprowadzenia ogólnego podwyższenia komornego do 172 w stosunku za 100 zł. chwili obecnej. Taka podwyżka pobierana byłaby niezależnie od wielkości mieszkania. Z drugiej strony wysuwa się projekt, polegający na tem, że podwyżka ko-

SENSACJA!
NIEZWYKŁA REWELACJA!
CRÊPE DE CHINE w najlepszym gatunku 7⁰⁰ zł.
CR. MIRANDA " 12⁰⁰ zł.
CR. GEORGETTE " 13⁰⁰ zł.
CR. SATIN, CR. METEOR.
Największa z istniejących fabryk wyrobów jedwabnych, pragnąc wprowadzić na miejscowym rynku swe wyroby,
urządza za naszym pośrednictwem
PO WŁASNYCH CENACH PRODUKCJI
Reklamową Wielką Sprzedaż Jedwabi
Która trwać będzie przez cały miesiąc grudzień poczynając od 1-go.
Tylko jeden miesiąc
W FIRMIE
Kilkaset sztuk pierwszorzędných jedwabi we wszystkich istniejących kolorach.
Jedyna dla Sz. Pań okazja do zaopatrzenia się w jedwabie na sezon karnawałowy, po niebywale niskich cenach.
Ilości mniejszej jednego metra nie sprzedajemy.
JERZY CHOLEWICKI i S-ka II-ga ALEJA 23
UWAGA! Nadszedł duży transport firanek koronkowych, tiulowych, etaminowych i kanwowych od 8 do 80 zł. za okno.

H O R A aparaty, detektory, głośniki / słuchawki, preamplifikatory, m. A. H. A. S. J. E. P. S. Y. E. I. / **PAWEŁ BELKE**, Pilsudskiego 5. / Do sali dydaktycznej w Częstochowie „Przegląd”, Fanny Marji 30.

nakazem nauki, który jaknajenergiczniej przypominać należy podczas wszelkich epidemii a więc i podczas obecnie panującej epidemii grypy. **Dr. S. C.**

Kronika handlowa

— Wywóz do Francji. Od 25 b. m. następujące artykuły przy przewoźnie do Francji muszą być zaopatrzone w świadectwa pochodzenia: drób żywy, drób bity (wraz z gołębiami), zboże i produkty zbożowe, cukier, melasa, drzewo zwykłe z wyjątkiem drzewa żywicznego, okrągłego, długości powyżej 2.50 m., przeznaczonego do fabrykacji masy papierowej, klej i żelatyna, oleina i stearyna, kwas olejowy, kwas stearynowy. Świadectwa pochodzenia mają być wzywane w konsulacie francuskim.

— Produkcja spirytusu w Polsce. Polska posiada 1.449 gorzelní czynnych, przetwarzających rocznie 7,150.000 kw. kartofli. Przemysł gorzelniany należy do dziedzin produkcji, które wykazują stały rozwój w stosunku do pierwszych lat powojennych. W kampanji 1929/30 wyprodukowały gorzelnie polskie 88 mil. litrów spirytusu 100%. Główny odbiorcą tej ilości jest utworzony w 1924 r. państwowy monopol spirytusowy, kupujący rocznie około 70 mil. litrów 100% spirytusu. Z powyższej ilości monopol odprzedaje na cele przemysłowe, tj. do wyrobu pachnidel i kosmetyków, octu, prochu, środków leczniczych, eteru i siarki, lakierów i politur, środków wybuchowych, celów napędowych, sztucznego jedwabiu i in. około 6 mil. litrów, prywatnym fabrykom wódek i likierów ok. 5 mil. litrów, przerabia zaś we własnych zakładach ok. 50 mil. litrów, produkując rocznie ok. 82.3 mil. gotowych wyrobów wódzanych i spirytusu konsumcyjnego oraz 7 mil. spirytusu skazonego.

W 1929/30 r. eksportowano do różnych krajów około 9 mil. litrów spirytusu 100%. **— Masło polskie w Niemczech.** Dn. 27 b. m. wszedł w życie traktat handlowy fińlandzko-niemiecki, ustalający między innymi cło na masło na 50 kg. za 100 kg. i to tylko na transporty, pochodzące z krajów traktatowych w ramach przyznanych kontyngentów. Na masło z krajów traktatowych jak z Polski, cło będzie prawdopodobnie podwyższone do 80 kg. za 100 kg. Zanim jednak ta podwyżka nastąpi, należy w związku z tem liczyć się z korzystną koniunkturą dla masła polskiego w czasie od 27 listopada, aż do wejścia w życie ewentualnej podwyższonej stawki, gdyż w tym czasie importerzy niemieccy niewątpliwie czynić będą większe zapasy.

Sowiety wracają do przedpotopowych form gospodarki

Prasa sowiecka donosi, że rząd sowiecki opracowuje projekt zniesienia obrotu pieniężnego w ZSSR, który „w związku ze zdobyciami „piatiletki” jest pozostałością przesądów kapitalistycznych”. O ile projekt będzie wprowadzony w życie, to waluta sowiecka w pierwszych miesiącach 1931 roku zostanie ogłoszona jako nieistniejąca i używanie jej jako środka pocięgnięcia do handlu wewnętrznym stanie się niemożliwe. Handel zagraniczny zamierzają Sowiety zreorganizować również w kierunku handlu zamiennego t.j. wrocić do najbardziej pierwotnej jego formy.

— Ceny ryb. Ceny ryb w tygodniu ubiegłym kształtowały się za kg. w złotych jak następuje: hurt: karpie żywe 3.10; detal: karpie żywe 3.50 — 3.60, śnięte 2.50, lin żywy 4, śnięty 3, karasie żywe 4 — 5, śnięte 3, losos 12 — 13, węgorz 6 — 7 sandacz mrożony 3.50 — 4, szczeniaki 4 — 5, leszcz 3, sum krawany 5, sielawy 3 — 4, średnica 1.60 — 2, drobnica 0.80 — 1.00.

Tendencja słaba, dowozy wystarczające. **— Z przemysłu garbarskiego.** Sytuacja w przemyśle garbarskim jest od wielu miesięcy niezmienna. Długotrwała stagnacja nie ustępuje. Kampania jesienna zupełnie zawiodła. Tu i owdzie poczyny

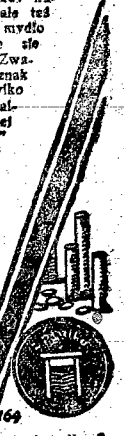

Zaoszczędzając **dziennie tylko** **10 groszy** —

uczynił w ciągu 26 lat wraz z procentami zł 2061. — 25 lat zł 3540. — 30 lat zł 5921. — **A jest to ciekły zapracowany grosz wydaje się na marne w nieświadomości lub z braku doświadczenia!** Nie należy nigdy kupować towaru najtańszego, ale też nie najdroższego. **Wybrać mydło w opakowaniu, nieostreźnie się opłaca bezwartościowy papier.** Zważać na nzwisko wytwórcę i znak ochronny. Zadać i kupiwać tylko to słynne mydło „Kollontay” z „brak” a wówczas kupicie najlepszy i najkorzystniejszy. Mydło „Kollontay” ma bowiem 5 sześciokrotny zalet: jest niecierpliw, jest aromatemnie perfumowane, nie ma szorstkiego opakowania, zawiera siłocierp i wręcz fabryka gwarantuje za jego łagodność i czystość.

Zastępca na Częstochowie J. LEWKOWICZ — Częstochowa, Narutowicza Nr. 2. Złoty medal na Wzrostwie w Katowicach 1927 roku.

Mydło Kollontay

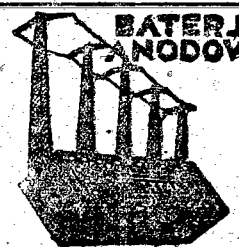

ly garbarnie transakcje, jednakże mało znaczące i bez cech stałych, niejako dorywcze. Każda z garbarni, zawiódłszy się na wiosennym sezonie, liczyła się z tem, że jesienią sezon dopisze wdwojnásob, to też stosownie do tych nadziei odpowiednio produkowały. Wobec dalszego zastoju w tej dziedzinie pozostały duże zapasy towaru, po wdującym koniecznością ograniczenia produkcji.

Główną przyczyną zastoju w przemyśle garbarskim są niskie ceny produktów rolnych, mniejsza siła nabywcza odbiorców, przeważnie ze stier włoczańskich.

Z dziedziny mody **Ubranka dziecięce.**

Moda współczesna całą opieką otacza nasze pokolenie, poczynając od najmłodszych pociech aż do podłotków, roszczyjących sobie już pretensje do konkurowania z dorosłymi! W ubraniu dziecka należy uwzględnić trzy pierwiastki: względy praktyczne, motywy higieniczne, oraz względy estetyczne. Matka, która sprawiając dla dziecka ubranie myślałaby tylko o tem aby ono ładnie wyglądało — wykażałaby wielką próżność i wybitną niepraktyczność. Za tą, której nie chodziłoby zupełnie o estetyczny wygląd dziecka, musiałaby być zupełnie pozbawioną zarówno poczucia piękna jak i rozumienia matczyńskich ambicji. Zwią szcza, że nie trudno jest przy odrobinie pomysłowości połączyć jedno z drugiem; ubrać dziecko ładnie i praktycznie. Jeżeli chodzi o ubranie dziewczynki, to zazwyczaj należy, że zasadniczą linię jest właściwie ta sama, co u kobiet dorosłych. Również odnośnie kolorów i ich zestawienia, moda dziecięca wzoruje się na modzie osób starszych. Najlepszym dowodem tego wzorowania się małych ludzi na ich wychowawcach jest fakt, że obecnie ulubionym domowym strojem dla dzieci stała się pyjama, tak popularna wśród starszych. Przyznać trzeba, że dzieci prześlicznie wyglądają w barwnych miękko układających się pyjamach. Co się tyczy materjałów, to tutaj oczywiście praktyczność nakazuje używać jak najbardziej solidnych, bo przecie dziecko prędzej niszczy, aniżeli człowiek dorosły. Minęły te czasy, kiedy dzieci ubierano według pewnego szablonu, dzisiaj trojskliwa matka przy doborze ubrania stara się uwzględnić indywidualne warunki powierzchowności dziecka.

TYTAN **STARZY FELCZER WI. DOBRYSZYCKI** Nowy Rynek 5. Telefon 902.

MATURYSTKA udziela korepetycji od kl. I — 6 w. Warunki przystępne. Łaskawe odczyty do sklepu „Gośca” 60, „Maturystka”, lub osobicie: Zielona 60.

KATAR UPORCZYWI leczy tylko **Płonemethy** zarejestrowany w ministerstwie Nr. 1198. Sprzedaje wszystkie aptki i drogerie.

5 POKOJ z kuchnią ze wszystkimi wygodami od zaraz do wyjazdu. **Widok:** Jasna 2 m. 7, dr. Bielski, od godz. 15 do 18. — 2668

CHCESZ OTRZYMAĆ POSADŃ? Musisz udać się do kurjacy fachowe, korespondencyjne im. prof. S. Kulicewicza, Warszawa, Żerawska 42. Kurjacy wyszczególnić: stanowisko buchalterki, rachunkowości księgi, korepetycji handlowej, etimologii, nauki handlu, prawa, kaligrafii, pisania na maszynach, towaroznawstwa, angielskiego, francuskiego, niemieckiego, pisowni, gramatyki polskiej oraz ekonomii. Po wyznaczeniu wiadomością **zadanie** prospektów. — 2714

KINO, jedyna w miasteczku powiatowym wesoła, sprzedaż, ma i zamiennie z nieruchomości w Częstochowie. **Widomości:** „Lejarzowicz” Częstochowa, Kilińskiego 3. — 2731

Epidemia grypy

a odpowiedzialnie odżywianie się. Niezmiernie nasłona obecnie, jak zresztą od szeregu lat o tej porze roku, epidemia grypy skłania uwagę zarówno czynników kompetentnych: lekarzy i higienistów, jak ogółu zainteresowanej bezpośrednio tą sprawą ludności na sposoby najskuteczniejszego zapobiegania i przeciwdziałania tej epidemii.

Zadaniem właściwie rozumianej profilaktyki, czyli sztuki zapobiegania powstawaniu chorób, jest należyte uodpornienie organizmu ludzkiego na zarazki, czynnik nie go nieprzystępny na ich wykraczanie zwycięskie do jego na rządów i na dokonywanie niszczy cielskiej w nich roboty.

Co osłabia organizm, czyniąc go podatnym na chwytywanie zarazków i na stwarzanie w nim podłoża, na którym zarazki to bujnie się rozrastają, wywierając swój trucicielski wpływ? Nade wszystko niewłaściwe, zarówno niedostateczne, jak nadmierne odżywianie, nade wszystko odżywianie się składnikami, powodującymi więcej szkody dla organizmu, niż pożytku. Pod tym względem ulega w ciągu ostatnich lat higiena odżywiania, dietetyka, zasadniczym zmianom. Dominującą rolę w dawnym systemie odżywiania pokarmów azotowych: mięsa, ryb i jajek, oraz purynowych wyciągów mięsnych: rosółów i buljonów, uznała nauka obecną za wręcz szkodliwą, jako że pokarmy te powodują powstawanie gnilnych jadów, które przez ścianki trawiących po karmy to kiszki dostają się do krwi, przetrwając ją na prawdy przyzwoły raj dla mnożących się w niej z niestychaną szybkością i bujnością bakterii.

tem, że uspakają on nerwy i, przez to samo, dodatnio, jak to stwierdzają obecnie pierwszorzędne powagi lekarskie, działa na stan serca. Dotyczy to zarówno cukru samego przez się, jak w połączeniu z owocami, w postaci wszelkich przetworów owocowych, jak soków, syropów, marmelad, galaretek, konfitur, czy wprost słodkich kompotów, a także słodkich dań mącznych: legumin, naleśników, omletołów i t. p. Organizm w ten sposób racjonalnie odżywiany staje się odpornym na zarazki i bądź wcale ich nie chwytą, bądź słabo na nie reaguje.

Wszystko to dotyczy higieny profilaktycznej — zapobiegawczej. Poza tem jednak ma jeszcze przewagę węglowodanów, zwłaszcza cukru, w odżywianiu doniosłe znaczenie lecznicze podczas przebiegu wszelkich chorób, specjalnie podczas panującej obecnie nagminnie grypy. Dobrze osłodzona herbata z dodatkiem soku czy syropu owocowego, malinowego, porzeczkowego, czy żurawinowego, konfitr, czy galaretki usmażonej z tych owoców na czym słodkim, nietylko wywołuje zbawienne poty: słodka, zaprawiona sokiem cytrynowym czy pomarańczowym lemonjada nietylko najlepiej usmierza pragnienie, spowodowane wysychaniem, z powodu gorączki, błon śluzowych, ale dzięki dużej zawartości w nich cukru, dostarczają oba te napoje osłabionemu chorobą organizmowi łatwostrawnego, nie obciążającego nadmierną pracą na rządów trawiennych, pożywienia, wzmacniają działalność serca i uspokajają nerwy, słowem stwarzają warunki, w których zdrowienie chorego dokonuywa się najprawniej i najszybciej, najsukuteczniej zarazem, przeciwdziałając powstawaniu tak niebezpiecznych przy grypie komplikacji.

Widzimy zatem z wszystkiego powyższego, że zarówno ze stanowiska higieny zapobiegawczej jak leczniczej, odpowiednie odżywianie organizmu, a więc nieprzeciążanie go pokarmami azotowymi i wyciągami purynowymi, a na tomiast dostarczanie mu odpowiednich ilości węglowodanów: po karmów mącznych i cukru jest

Od wszelkich przeziębieni organów oddechowych i kaszlu **CHRONIĄ ZNAKOMICIE**

Kaisera karmelki pierśniowe z 3 jodami

Do nabycia we wszystkich aptekach i składniach aptecznych.

Pasta do zębów

DENTOSAN

Blotli i ozębni zęby.

Dr. med. JERZY BIELSKI **Janina 2.** **Przyjmule od godz. 6—8 wiecez.**

SPRZEDAŻ urządzenie sklepowe w nowym stanie niedrogie. Oferta do sklepu „Gośca” pod „Urządzenie”. 2717

HUMOR I SATYRA.

TROCHE FOSFORU. Mark Twain, gdy był jeszcze dziennikarzem, pełnił w redakcji funkcję sekretarza. Z tego tytułu czekała go codzienność wpatwienia przyłóżki...

UROZMAIACIENIE. — Podobno dostali posadę na poczcie, jakie masz tam zaliczki? — Bardzo łatwiej stempluje listy...

UMIE SIE STARCAC... — Tu jest wspaniale echo — powiada w restauracji jeden kompan do drugiego...

Dr. Paweł BRONIATOWSKI. Choroby skórne, weneryczne, mocznicowe, leczenie tylnikami.

CO USLYSZYMYSZ DZIS PRZEZ RADJO? NIEDZIELA, 30 LISTOPADA. Warszawa - hala 1411/7 m. moc 12 kw. 11:30 Nabożeństwo w kościele...

TEATR „ODEON” Największy przebieg sezonu 1930-31. R. dziś i dni następnym Potężne arcydzieło bohaterstwa i poświęcenia z czasów wielkiej wojny! LEGJON POTĘPIEŃCÓW

Lekcja języka franc. 16:15-16:45 Program dla dzieci starszych i młodzieży. 16:45 Muzyka gramof. 17:15-17:40 Odczyt. 17:45 Muzyka lekka. 18:45 - 19:10 Rozm. 19:10 Skrzynka poczt. 19:25-19:35 Muzyka gramof. 19:35-19:55 Pras. dziennik. 19:55 - 20:00 Muzyka gramof. 20:00 Przegląd naja. wydawa. 20:15 Omówienie koncertu międzyraj. 20:30 Koncert międzyraj. z Belgradu...

Dr. M. ROSEN. CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE Leczenie tylnikami na miejscach II Aleja 41, II p. front. sw. Przyjmuje od 8-12, 2-3, 6-8.

RADJOAPARATY PHILIPSA, MARCONIEGO i innych fabryk najtańszej i na najdogodniejszych warunkach w firmie Biuro Techniczne „UNION” Częstochowa, ul. Śląska 4, tel. 7-70.

Nawożony MAGAZYN OBUWIA Sz. Szybelmana Ogrodowa 16. Poleca: wszelkiego rodzaju obuwie, oraz śniegowce i kalosze męskie, damskie i buty gumowe.

Szarada figurkowa № 228. Ułożył H. P. Znaczenie wyrazów: 1) Inaczej szczyt, 2) Pewna ilość pieniędzy...

Szkoła tańców baletm. K. KOSTECKIEGO w lokalu własnym ul. Wesoła, d. Jassa 4A. Uczy „Ostatnie Nowości” Paryża, Londynu, oraz tańce zwykłe, w korpach i polędzino.

MEMORCIDI. Kławiarka z zadaniem. WYDZIAŁ WYKŁADNICZY. REMORIN KLAWIE. W miejscie kółka krzyżyków ustawió 20 wyrazów podług znaczenia.

Firma GLIŃSKI. Meble wszelkiego rodzaju: pojedyncze oraz komplety. — Ceny zniszone. Egzyst. od 1885 r.

FUTRA Michał Ajdelman. Częstochowa Piłsudskiego 5 Tel. 305. Pamiętaj, że godność narodowa nakazuje Ci kupować wytwory przemysłowe polskiego.

nia. a litery na miejscu krzyżyków, czytane zgóry na dół, dadzą aktualne rozwiązanie. Rozwiązanie powyższej szarady figurkowej Nr. 228 nadsyła należy do Redakcji „Gońca Częstochowskiego” do dnia 31 grudnia...

Rozwiązanie szarady № 227. IONACZY PADEREWSKI — KOMPOZYTOR POLSKI. I z a a K Gargan O Nihilizm M Arysty P Capriccio Z P en a t y Autodydak T Donatello E k w a t o r E b a p o W a n d a l S agittarius K l o p s t o c k I u d u s i

31. Czarna Orchidea. Pewnie pan ma na myśli gatunek, zwany powszechnie Perry Dixon, którego piękny okaz znajduje się w Ogrodach Botanicznych w Singapurze? Nie, pod tym względem szczęście mi nie sprzyjało. Dixon jest jedynym człowiekiem, który wie, gdzie go szukać. Po powrocie do Singapuru mam zamiar go odwiedzić.

do drugiej izby. Tu włożył do kieszeni rewolwer. Następnie skinął na jednego z majstrów i razem wyszukał więzienną dla niepodjętą wyciągnięcia nieczego awanturnika. Był to magazyn, zbudowany z żelaznych belek i płytów blachy. Wy niesiono zeń zapasy i zaopatrzone w maszynę kłódkę, Carson powrócił do chaty. Armstrong siedział na przybicie i palił fajkę. — Sądze, że ten jego nocny nie będę korzystał z wygodnego gościnnego łóżka — zauważył. — Boję się, że moi ludzie mogą uszkodzić okazy. Muszę zobaczyć czy wszystko jest w porządku zanim wyruszę w dalszą drogę. Wstał i wyciągnął rękę, Carson ujął, że jej nie widzi i spojrział mu prosto w oczy. — Obawiam się, panie Armstrong, że pan jutro rano stąd nie wyruszy — rzekł groźnym tonem. — Nonsense! Czuję się zupełnie dobrze. — Bardzo prawdopodobne, ale są rzeczy, które pan musi przed odejściem objaśnić. Czy podejrzanego osobnika zwięzły się do dwóch szparek. — O co panu idzie? — zapytał. — Przedewszystkiem chciałbym się dowiedzieć, co pan robił wieczorem 29 maja między godziną dziesiątą i dwunastą? — Czy pan żartuje? — Nie. Sądze, że zna pan tę sprawę za wcale nie wesoła dla siebie.

źnierz i usiadł nawprost domniema tego mordercy. Zdumiał go zimny spokój gościa. Miał przecucie, że i ten trop, jak wszystkie inne, wywiedzie go na bezdroże. — Słucham — powtórzył. — Przedewszystkiem — rzekł Armstrong — muszę zaznaczyć, że pochodzę z Sydney u i jestem synem Davida Armstronga, który w swoim czasie znany był jako „Król bydląt”. Przed pięciu laty ojciec mój przeniósł się do wienożności i pozostawił mi znaczną fortunę, składającą się głównie z żywego inwentarza. Nigdy nie interesowałem się zbytnio handlem, przeto w krótkim czasie wyprzedzałem się ze wszystkiego i wybudowałem sobie dom w Sydney u w pobliżu portu. Carson wzruszył niecierpliwie ramionami. Nie mógł się doczekać właściwych wyjaśnień i ta długa przemowa wydała mu się bezcelowa. — Czy ten wstęp jest konieczny? — zapytał. — Do czego pan zmierza? — Konieczny! — rzucił ostro Armstrong. — Chcę pana wyprowadzić z błędu. Chcę pana dowiedzieć, że jestem człowiekiem bogatym i że nie miałem powodu nikogo krzywdzić. Otóż, po wybudowaniu domu zabrałem się do założenia ogrodu na wielką skalę. Wtedy to obudziło się we mnie intensywne zamiłowanie do kwia-

tów, zwłaszcza do orchidei. Zrobiłem parę wypraw w głąb Australii i przywoziłem stamtąd mnóstwo ciekawych roślin. Moja kolekcja stała się niebawem głośna. Odwiedzali mnie liczni turyści, wśród których spytali się wybitni uczeni. Rósł we mnie entuzjazm — zacząłem się stopniowo interesować zoologią i biologią. Zachciało mi się rozszerzyć zakres moich podróży i ostatniego roku wyruszyłem w daleką drogę. — Przyjechał pan do Singapuru? — przerwał Carson. — We właściwym czasie. Nie mam bliskich krewnych i było mi wszystko jedno, gdzie się znajduję, na Samoa czy w Sydney u. Otóż przybywszy do Singapuru, spędzałem masę czasu w Ogrodach Botanicznych. Wtedy to poznałem osobnicę Perry Dixona, którego na zwisko było mi znane z kilku jego książek. — Mów pan dalej. — Zostałem pan przedstawiony w jego klubie, do którego wstąpiłem w charakterze tymczasowego członka. Naturalnie przez cały czas rozmawialiśmy o botanice. Zdażyłem już tymczasem nabyć mapy żaglowiec i planowałem ekspedycję na Sumatrę, Borneo i Jawę. Przyszło mi do głowy, że Dixon byłby dla mnie nieocenionym towarzyszem i zrobiłem mu propozycję, żeby ze mną pojechał. — A on odmówił.